

2002
MANAGEMENT
Paper I

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer-book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket.

Candidates should attempt any *five* questions.

All questions carry equal marks.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

[Turn over

30/1

2

Note : Standard Normal Distribution Tables will be provided on request.

1. (a) What is the difference between performance assessment and potential assessment in the context of assessing employees ?
(b) "The best of the salesmen is the logical choice for promotion as Sales Manager." Comment.
2. Briefly describe the various conflict-management strategies adopted by people when they face conflicts. Is it possible to profile the personality of a person from the conflict-management strategy adopted by him / her ?
3. "Most people are reluctant to make decisions since it is a painful process." Discuss.
4. Explain the difference between "direct" and "indirect taxes" using an example for each and explain how the two types of taxes affect the society.
5. Distinguish between "fiscal" and "monitory" policies of the government and their impact on an enterprise.
6. Briefly describe the major sources of revenue for the Indian Government. Evaluate at least *two* of them from the point of view of development.

ಸೂಚನೆ : ಆದರ್ಶ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

1. (a) ನೌಕರರನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಯರೂಪ ಮೂಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೂಲ್ಯಾಂಕನಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು ?
(b) 'ಮಾರಾಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮತೆಯು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಾಗಲು ಬಡ್ತಿಯ ತಾರ್ಕಿಕ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ'. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
2. ಜನರು ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನೆದುರಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಸಂಘರ್ಷ-ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಾನು ಅನುಸರಿಸುವ ಸಂಘರ್ಷ-ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ?
3. 'ಬಹಳ ಜನರು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಲವಿಲ್ಲದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಂದಿನಿಂದ ಇದು ಒಂದು ವ್ಯಥೆಯ ಪದ್ಧತಿ'. ಚರ್ಚಿಸಿ.
4. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ 'ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ'ಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ಈ ಎರಡು ವಿಧಗಳ ತೆರಿಗೆಗಳು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
5. ಸರ್ಕಾರದ 'ರಾಜಕೋಶಿಯ' ಮತ್ತು 'ಪ್ರಬೋಧಕ' (Fiscal and monetary) ನೀತಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಉದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
6. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೆ ಎರಡನ್ನು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಗಣಿಸಿ.

[Turn over

30/1

4

7. Expo Textiles operates two mills A & B from where they sell cloth to three different regions. Because of differences in production costs in the two mills (on account of their differences in modernization) and because of the different transportation costs to the three regions, the net contribution per metre sold from each unit to the three regions, varies and the relevant figures are given below :

Mill from where supplied	Net contribution per metre if sold in region		
	1	2	3
A	2	5	3
B	4	6	6

The weekly demand in the three regions is as below :

Region 1 : 2,700 metres ; Region 2 : 4,600 metres ; Region 3 : 5,500 metres.

Mill A can produce 5,000 metres and Mill B can produce 5,000 metres per week. Expo wants to find out the appropriate distribution between mills and regions to maximize contribution.

- Formulate the problem as a transportation model and get an initial feasible solution.
  - What is the quantity sold and contribution obtained by selling from Mill A to Region 2 according to your solution ?
  - Which Mill has unsold production as per your solution ?
  - Formulate the problem as a linear programming problem. No need to solve.
8. (a) Discuss the potential applications of the concept of binomial distribution in the context of management.
- (b) Daily rated employees in SLM-Devilal, an engineering firm, earns Rs. 85 per day. The workers estimate that on the average they turn out 30 pieces per day with a standard deviation of six pieces. Under a suggested piece rate plan, how much will they ask per piece if they wish to earn, 90 per cent of the time, at least their present daily income ?

7. ಎಕ್ಸ್‌ಪೋ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್‌ನ A ಮತ್ತು B ಎಂಬ ಎರಡು ಮಿಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾರುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಮಿಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ (ಏಕೆಂದರೆ ಆಧುನಿಕೀಕರಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ) ಮತ್ತು ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ, ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಘಟಕದಿಂದ ಮಾರಿದ ಪ್ರತಿ ಮೀಟರ್‌ನ ನಿವ್ವಳ ಕೊಡುಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಮಿಲ್	ಪ್ರತಿ ಮೀಟರಿನ ನಿವ್ವಳ ಕೊಡುಗೆ		
	ಪ್ರದೇಶ 1	ಪ್ರದೇಶ 2	ಪ್ರದೇಶ 3
A	2	5	3
B	4	6	6

ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಾರದ ಬೇಡಿಕೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ:

ಪ್ರದೇಶ 1 : 2700 ಮೀಟರ್‌ಗಳು ; ಪ್ರದೇಶ 2 : 4600 ಮೀಟರ್‌ಗಳು ; ಪ್ರದೇಶ 3 : 5500 ಮೀಟರ್‌ಗಳು.
ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಮಿಲ್ A, 5000 ಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಿಲ್ B, 8000 ಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಮಿಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಯುಕ್ತ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋ ಬಯಸುತ್ತದೆ.

- (a) ಸಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಮೂನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಂಭವನೀಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.
- (b) ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಿಲ್ A ನಿಂದ ಪ್ರದೇಶ 2 ಕ್ಕೆ ಮಾರಿದ ಪರಿಮಾಣ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಕೊಡುಗೆ ಏನು ?
- (c) ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಮಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರದೆ ಇರುವ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇದೆ ?
- (d) ರೇಖೀಯ ಯೋಜನಾಬದ್ಧ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ, ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.
8. (a) ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ವಿನಾಮ ವಿತರಣೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅನ್ವಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (b) ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉದ್ಯಮ SLM ದೇವಿಲಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 85 ರಂತೆ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸಗಾರರು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸರಾಸರಿ 30 ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಆರು ತುಂಡುಗಳ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಚಿಸಿದ ತುಂಡು ದರ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಕನಿಷ್ಠ ದಿನದ ಆದಾಯದಂತೆ ಶೇಕಡಾ 90 ಕಾಲದಂತೆ ಒಂದು ತುಂಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ?

[Turn over

30/I**6**

9. (a) "Correlation does not mean causation." Explain and elaborate on the implications of this statement.
(b) Describe, with an example, how regression analysis can be used as a forecasting tool.
10. Evaluate the ways in which employees can be assisted to perform their duties in the best interest of the company.
11. Illustrate the relevance of Maslow's theory of hierarchical needs to the management of human resources of an organization.
12. Write short notes on
  - (a) Standard Normal Distribution
  - (b) Capital budgeting.

9. (a) 'ಸಹಸಂಬಂಧದ ಅರ್ಥ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಅಲ್ಲ.' ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- (b) ಸಮಾಶ್ರಯಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ಪೂರ್ವಾನುಮಾನ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಿರೆಯದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
10. ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಂಪನಿಯ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಲು ನೆರವಾಗುವ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ.
11. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಧಿಕೃತಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಮಾಸ್ತೊ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಮಂಜಸತೆಯನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿ.
12. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:
- (a) ಆದರ್ಶ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವಿತರಣೆ
- (b) ಬಂಡವಾಳ ಮುಂಗಡ ಪ್ರತ (Capital budgeting)

30/II

2002
MANAGEMENT
Paper II

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer-book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket.

Candidates should attempt *five* questions in all selecting at least one question from each Section.

All questions carry equal marks.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

[Turn over

SECTION - A

1. (a) Explain what is meant by the term 'leading brand' and describe how such a position may be achieved.

(b) Discuss the strategies available to a company if it wishes to strengthen its position as a 'leading brand' in its market.
2. How does the normal market mechanism serve to protect consumers ? Under what circumstances is the market mechanism most likely to break down as a consumer protector ?
3. Discuss the major pricing strategies open to a marketer launching a new product and their appropriateness.

ವಿಭಾಗ - ಎ

- I (a) 'ಮಹತ್ವದ ಗುರುತು' (Leading brand) ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- (b) ಒಂದು ಕಂಪನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 'ಮಹತ್ವದ ಗುರುತು' ಎಂಬ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಲು ದೊರಕುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- II ಗ್ರಾಹಕರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕ್ರಿಯಾತಂತ್ರವು ಹೇಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ? ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕ್ರಿಯಾತಂತ್ರವು ಗ್ರಾಹಕರ ರಕ್ಷಕರಾದಾಗ ಅತಿ ಸಂಭವನೀಯವಾಗಿ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ ?
- III ಒಂದು ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಅದರ ಯುಕ್ತತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ತೆರೆದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಯ ನಿರ್ಧಾರಣಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

[Turn over]

SECTION - B

4. Discuss, from the perspective of production and operations management, the essential differences between manufacturing systems and service delivery systems.
5. Discuss the major considerations in deciding an appropriate location for a manufacturing system.
6. Describe the different types of facilities-layout and evaluate their appropriateness for different situations.

ವಿಭಾಗ - ಬಿ

4. ತಯಾರಿಕಾ (ಉತ್ಪಾದನಾ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಿವರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವಿನ ಅವಶ್ಯಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯಥಾರ್ಥ ರೂಪದಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
5. ಒಂದು ತಯಾರಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಯುಕ್ತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
6. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲೇ-ಔಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ.

[Turn over

30/II

SECTION - C

7. Explain the concept of time-value of money and its role in business calculations.
8. ABC manufacturing company is planning to introduce a new product and is making an economic analysis of the three different options to produce the product. In each case the equipment is leased and so the fixed costs include lease charges and all other overheads.

	Manual Rs.	Semi-Auto Rs.	Automatic Rs.
Annual Fixed Costs	1,50,000	3,50,000	8,00,000
Variable Costs (per unit)			
Materials	350	350	350
Direct Labour	350	250	100
Packing, selling etc.	120	110	100

The marketing department estimates the possible prices and the associated sales as below :

	Rs.	Rs.	Rs.
Price per unit :	800	1000	1100
Expected annual sales	2000	1500	1200

Determine the method to be chosen and the price to be charged using the break-even analysis.

9. Discuss the various considerations a finance manager has to keep in mind in the management of inventories and accounts receivables.

ವಿಭಾಗ - ಸಿ

7. ಹಣದ ಕಾಲ-ಬೆಲೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
8. ABC ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯು ಒಂದು ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಮೂರು ವಿಧದ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಿಯತ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಖರ್ಚುಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಇತರ ಮೇಲ್‌ಖರ್ಚುಗಳು ಸೇರಿವೆ.

	ಮ್ಯಾನುಯಲ್ ರೂ.	ಅರೆ-ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ರೂ.	ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ರೂ.
ವಾರ್ಷಿಕ ನಿಯತ ವೆಚ್ಚಗಳು	1,50,000	3,50,000	8,00,000
ಪರಿವರ್ತನೀಯ ವೆಚ್ಚಗಳು (ಪ್ರತಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ)			
ಸ್ಥೂಲ ಪದಾರ್ಥಗಳು	350	350	350
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದುಡಿಮೆ	350	250	100
ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಮಾರಾಟ, ಇತರೇ	120	110	100
ವಿಕ್ರಯ ಶಾಖೆಯು ಸಂಭವನೀಯ ಬೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗಿ ಮಾರಾಟಗಳ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:			
	ರೂ.	ರೂ.	ರೂ.
ಪ್ರತಿ ಘಟಕದ ಬೆಲೆ	800	1000	1100
ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಾರಾಟಗಳು	2000	1500	1200
ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಸಂತುಲನ ಸ್ತರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ.			

9. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸೂಚಿಗಳು (Inventories) ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಗಳ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಾಹಕನ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.

[Turn over

30/II**8****SECTION - D**

10. Discuss the factors that determine how an employer compensates different categories of employees in an organisation. Discuss the merits and demerits of *one* of the compensation plans enumerated by you.
11. Review the salient features of trade unionism in India as it exists at present.
12. Evaluate the various ways in which an organization can assist its employees to improve their contribution to the organization.

ವಿಭಾಗ - ಡಿ

10. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಲೀಕನು ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರತಿಪೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ. ನೀವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿಪೂರ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಮತ್ತು ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
  11. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರಮಿಕ ಸಂಘವಾದಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.
  12. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ತನ್ನ ನೌಕರರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ.
-